

VIMMERBY KOMMUN
Barn- och utbildningsförvaltningen

Plan mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling

**Stenshults förskola
2017-2018**

Innehåll

1. VISION	3
2. FÖRSKOLECHEFS STÄLLNINGSTAGANDE	3
3. BAKGRUND	3
4. FÖRKLARING AV BEGREPP	4
4.1 Trakasserier	4
4.2 Diskriminering	4
4.3 Kränkande behandling	5
4.4 Förklaringar övriga begrepp	5
5. ANSVARSFÖRDELNING	5
6. LIKABEHANDLINGSTEAM	6
7. VÅRDNADSHAVARENS MEDVERKAN	6
8. BARNENS MEDVERKAN	6
8:1 Barnens ord	6
9. STRÄVANSMÅL	7
10. FRÄMJANDE INSATSER	7
11. ATT UPPTÄCKA OCH FÖRHINDRA, DISKRIMERING OCH KRÄNANDE	
1. BEHANDLING	8
11.1 Rutiner när barn kränker barn	8
11.2 Rutiner vid strukturell diskriminering	9
11.3 Rutiner när vuxna kränker barn	9
2. Om det är kränkning vuxen mot barn lämnas ärendet till områdeschef/rektor	9
12. ANALYS AV KARTLÄGGNING, MÅL OCH FÖREBYGGANDE INSATSER	
12.1 Utvärdering/uppföljning	9
12.2 Analys av insatser 2016/2017	9
12.3 Insatser för läsåret 2017/2018	10
12.4 Förebyggande insatser organisationsnivå	11
12.5 Förebyggande insatser på grupp- och individnivå	11

VISION

Hos oss känner alla glädje, trygghet, gemenskap, delaktighet och lust i lärandet. Hos oss visar alla respekt för varje individ och vi tar ett gemensamt ansvar för varandra. Vårdnadshavare, personal och förskolans ledning har ett bra och nära samarbete för barnens bästa.

2. FÖRSKOLECHEFS STÄLLNINGSTAGANDE

Ett av förskolans viktigaste uppdrag är enligt min mening att barnen ska känna sig trygga när de är i vår verksamhet. Jag arbetar aktivt för att Stenshults förskola ska vara en trygg verksamhet fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Tillsammans med personal från förskolan ska jag kontinuerligt följa upp, utvärdera och förbättra arbetet kring värdegrundsfrågorna.

Förskolechef

3. BAKGRUND

Varje förskola och skola har till uppdrag att upprätta en årlig plan mot kränkande behandling utifrån skollagen. Enligt diskrimineringslagen, SFS 2008:567, ska en likabehandlingsplan mot diskriminering upprättas. Uppföljning och utvärdering ska vara en del i förskolans kvalitetsarbete.

*”Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder”. **Diskrimineringslag 2008:567 1 kap 1 §***

*”Alla barn och ungdomar skall, oberoende av kön, geografiskt hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning i det offentliga skolväsendet för barn och ungdom. Utbildningen skall inom varje skolform vara likvärdig, varhelst den anordnas i landet. Utbildningen skall ge eleverna kunskaper och färdigheter samt, i samarbete med hemmen, främja deras harmoniska utveckling till ansvarsännande människor och samhällsmedlemmar. I utbildningen skall hänsyn tas till elever i behov av särskilt stöd. Verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt skall den som verkar inom skolan 1. främja jämställdhet mellan könen samt 2. aktivt motverka alla former av kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Lag (1999:886”). **Skollag 1985:1100 1 kap 2 §***

*”Förskolan vilar på demokratins grund. Därför skall dess verksamhet utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom förskolan skall främja aktningen för varje människas egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö. En viktig uppgift för verksamheten är att grundlägga och förankra de värden som vårt samhällsliv vilar på. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan skall hålla levande i arbetet med barnen”. **Läroplan för förskolan, Lpfö98.***

”Alla som verkar i förskolan skall hävda de grundläggande värden som anges i denna läroplan och klart ta avstånd från det som strider mot dessa värden”. **Läroplan för förskolan, Lpfö98.**

”Artikel 2

Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Artikel 8

Varje barn har rätt att behålla sin identitet.

Artikel 12

Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör henne/honom. Barnets åsikt ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad.

Artikel 13-15

Varje barns rätt till yttrandefrihet, tankefrihet, religionsfrihet och föreningsfrihet ska respekteras”.
FN:s konvention om barnets rättigheter.

”DEN GYLLENE REGELN ska ständigt betonas. Behandla andra som du själv vill bli behandlad
Likabehandlingsplanen utgör ett levande dokument i verksamhetens vardag.

Varje enhet inom barnomsorg/skola arbetar fram tydliga trivsel- och ordningsregler. Dessa formuleras gemensamt av barn/elever, hem och personal.

4. FÖRKLARING AV BEGREPP

4.1 Trakasserier

Med trakasserier menas att ett barn genom handling får sin värdighet kränkt utifrån någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

4.2 Diskriminering

Med diskriminering menas att barn på osaklig grund missgynnas och/eller behandlas sämre än andra barn.

Diskriminering kan vara *direkt*, barn särbehandlas utifrån de sju diskrimineringsgrunderna, eller *indirekt*, barn behandlas lika med samma förutsättning gällande de sju diskrimineringsgrunderna, utan att ta hänsyn till varje barns förutsättningar och möjligheter.

De sju diskrimineringsgrunderna är:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck (könsidentitet – vilket kön man identifierar sig med eller en könslös identitet)
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- sexuell läggning
- ålder

4.3 Kränkande behandling

Med kränkande behandling menas att ett barn känner att dennes värdighet har blivit kränkt och den kränkande behandlingen **inte** har koppling till de sju diskrimineringsgrunderna. Mobbning är en form av kränkande behandling som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Kränkningar kan vara

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)
- texter och bilder (teckningar, lappar, fotografier)

Till kränkande behandling räknas inte befogade tillrättavisningar som syftar till att upprätthålla ordning, och en trygg och god miljö för barnen.

4.4 Förklaringar övriga begrepp

Likabehandlingsplan, syftar till att förebygga och förhindra trakasserier och kränkningar i förskolan samt att skapa en trygg miljö för barnen. Planen tas fram av rektor, personal, barn och vårdnadshavare. Alla skolor och förskolor är enligt lag skyldiga att upprätta en årlig plan med rutiner för att förebygga, upptäcka och förhindra trakasserier, diskriminering och kränkande behandling.

Främjande insatser är saker man gör utan förekommen anledning.

Förebyggande insatser är åtgärder man gör utifrån i verksamheten gjord analys och konstaterade problem.

Social och emotionell träning. Att arbeta med detta i förskolan innebär att man utifrån sagor jobbar med olika känslor bl. a arg, glad, ledsen, rädd. Barnen lär sig att känna igen och benämna känslor, samt hur de olika känslorna känns i kroppen.

5. ANSVARFÖRDELNING

Förskolechef ansvarar för

att all personal får information och kontinuerlig uppdatering om likabehandlingsplanens mål och innehåll,

att handlingsplanen som gäller för ett år i taget utvärderas årligen i juni/avg och att nya mål sätts för kommande läsår.

Personalen ansvarar för

att likabehandlingsplanen aktualiseras och diskuteras på samtliga föräldramöten varje hösttermin, att de större barnen får kännedom om likabehandlingsplanens innehåll och får möjlighet att agera så att planen efterlevs,

att i sitt uppdrag agera för att leva upp till likabehandlingsplanen och att vara uppmärksam på alla former av diskriminering och kränkningar.

att vi ska ha en gemensam syn på våra förskolor

6. LIKABEHANDLINGSTEAM

Förskolan har ett eget likabehandlingsteam. Detta kallas vid behov in för att besluta om vilka åtgärder som behöver göras. Teamet består av personal Frida Jonsson , Åse Anckarman, Kerstin Andersson och förskolechef Linda Carlsson.

7. VÅRDNADSHAVARES MEDVERKAN

Vårdnadshavare ges möjlighet att vara delaktiga i arbetet med planen. Det sker genom:

- Information vid inskolning
- Samtal om likabehandlingsplanen på föräldramöte under hösten och informera om att den ligger på förskolans hemsida samt att den finns att låna hem på förskolan.
- Varje termin får vårdnadshavarna svara på en enkät via Incito.
- Vid vårterminens utvecklingssamtal får varje vårdnadshavare möjlighet att tycka till kring likabehandlingsplanen. En sammanfattande analys görs efter alla utvecklingssamtal av personalen. Analysen utgör underlag för kommande års målformuleringar.

8. BARNENS MEDVERKAN

Barnens ges möjlighet att vara delaktiga i arbetet med planen. Det sker genom att:

- Barn och personal tillsammans i september sätter upp gemensamma trivselregler.
- Kompissolen används i det dagliga arbetet med de större barnen. Spontana utvärderingar är mera relevanta bland de mindre barnen.
- Personalen samtalar löpande i det dagliga arbetet med barnen om strävansmålen under punkt 9 i denna plan.
- Barnen får genom samtal, med personal och barn, vara delaktiga och agera för att leva upp till likabehandlingsplanen, samt medverka vid uppföljning och revidering av planen.
- Vi använder ”stopphanden, tummen upp och tummen ner. Det hjälper till att förstärka det vi vill, både för barn och pedagoger. De större barnen använder ”Give me five” för att förstärka när man tycker någon gjort något bra.
- Vi förstärker även med bilder.

8.1 Barnens ord

- Lyssna när någon säger stopp. Använda stopphanden.
- Lyssna på varandra.
- Man hjälper varandra.
- Kramas.
- Om någon skadar sig och det kommer blod, hämta en vuxen.

9. STRÄVANSMÅL

I förskolan är vår strävan att alla ska :

- Känna sig trygga och välkomna
- Respektera varandra
- Vara lika mycket värda
- Känna sig omtyckta
- Bli sedda
- Bli bemötta med empati
- Visa hänsyn och måna om varandra
- Våga och få visa känslor
- Känna sig delaktiga
- Känna till genusperspektivet

10. FRÄMJANDE INSATSER

- För att främja att inte kränkande behandling uppstår arbetar vi i det dagliga arbetet med barnen kring strävansmålen i punkt 9. Personalen ansvarar för att varje barn tillsammans med sin/sina vårdnadshavare får en god introduktion i förskolan genom en bra inskolning.
- Personalen har fortlöpande samtal med vårdnadshavare om barnets dag vid lämning och hämtning.
- Vid höstens föräldramöte informerar personalen om Likabehandlingsplanens strävansmål och främjande insatser.
- Utvecklingssamtal erbjuds vårdnadshavare till varje enskilt barn en gång/år eller oftare vid behov.
- Personalen ansvarar för att alla barn varje dag blir sedda och bekräftade.
- Personalen finns närvarande bland barnen för att utgöra ett stöd i deras samspel med varandra.
- Personalen ansvarar för att samspelet mellan alla som möts i förskolan utmärks av respekt och förtroende. Alla ska ha rätt att vara sig själva och känna att de duger som de är.
- Alla vuxna ska vara goda förebilder, uppmuntra, stötta och finnas till hands för barnen.
- Personalen arbetar för att alla barn utvecklar medkänsla och vilja att hjälpa varandra.
- Personalen arbetar med att utveckla barns inflytande och handla efter demokratiska principer genom att tyda barns signaler och lyssna till deras önskemål.
- Personalen planerar aktiviteter och delar in barnen i grupper för att alla ska få möjlighet att komma till tals och därmed få ökat inflytande.
- En gång per termin görs barngenomgång med arbetslag, specialpedagog och förskolechef.
- Utvärdera rummen med de äldre barnen. 😊 😞
- De äldre barnen berättar för de yngre barnen om kompisolen.

11. ATT UPPTÄCKA OCH FÖRHINDRA, DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING.

Kartläggning sker genom:

<i>Insats</i>	<i>Tidpunkt</i>	<i>Ansvar</i>
Observationer	Dagligen	Arbetslaget
Reflektioner tillsammans med barnen.	I situationer som uppstår under dagen.	Arbetslaget
Reflekerande samtal i arbetslaget	Löpande under året på reflektionstid, barngenomgång och personalmöte	Arbetslaget och förskolechef
Reflekerande samtal med föräldrarna.	Dagligen vid lämning och hämtning.	Arbetslaget.

Utvecklingssamtal med vårdnadshavare	En gång per år eller oftare vid behov, information om planen samt tid för diskussion.	Arbetslaget
Enkäter till vårdnadshavare	April	förskolechef
Återkoppling av enkät till vårdnadshavare	Vi skickar hem resultatet till föräldrarna. På föräldramötet.	förskolechef

Kartläggning och analys görs utifrån de sju diskrimineringsgrunderna och kränkande behandling. Verksamhetens behov kartläggs på nivåerna individ, grupp och organisation. Resultaten behandlas med respekt för varje individ och vid eventuella upptäckter av diskriminering eller kränkning handläggs ärendet enligt gällande rutiner. All dokumentation som arbetslaget ansvarar för förvaras inlåst på förskolan, övrig dokumentation förvaras inlåst hos rektor.

11.1 Rutiner när barn kränker barn

- Personalen ansvarar för att uppmärksamma och stoppa kränkande behandling direkt när det uppstår.

- Den personal som uppmärksammat händelsen har ansvar för att hjälpa barnen att förstå situationen och se sin egen roll i händelsen. Personalen ansvarar också för att information om händelsen kommer till berörda vårdnadshavares kännedom. Personalen dokumenterar händelsen.
- Vid kränkning görs anmälan till förskolechef på mallen för Incidentrapport.
- Vårdnadshavare kontaktas av arbetslag
- Anmälan görs till huvudmannen på blanketten ”anmälan till huvudman” (görs av förskolechef)
- Förskolechef ansvarar för att utredning görs. Använd blanketten ”Anteckningar, kartläggning av händelsen”
- Vårdnadshavare kontaktas av förskolechef och/eller arbetslag.
- Fortsatt dokumentation görs på blanketten ” Handlings plan elev”
- Dokumentationen förvaras i kronologisk ordning hos förskolechef.

11.2 Rutiner vid strukturell diskriminering

Med diskriminering menas att barn på osaklig grund missgynnas och/eller behandlas sämre än andra barn.

Diskriminering kan vara *direkt*, barn särbehandlas utifrån de sju diskrimineringsgrunderna, eller *indirekt*, barn behandlas lika med samma förutsättning gällande de sju diskrimineringsgrunderna, utan att ta hänsyn till varje barns förutsättningar och möjligheter.

Om det handlar om direkt eller indirekt diskriminering handläggs ärendet av förskolechef. Förskolechef utreder, beslutar om åtgärder, dokumenterar och följer upp ärendet. 9

11.3 Rutiner när vuxna kränker barn

Om det är kränkning vuxen mot barn lämnas ärendet till förskolechef.

- Vid kränkning görs anmälan till förskolechef på mallen för Incidentrapport.
- Förskolechef skaffar sig en bild av det inträffade genom samtal med berörda.
- Förskolechef kontaktar vårdnadshavare.
- Anmälan görs till huvudmannen på blanketten ”anmälan till huvudman” (görs av förskolechef)
- Förskolechef utreder händelsen och vidtar åtgärder, t.ex. samtal, varning.
- Förskolechef dokumenterar och förvarar dokumentationen.
- Förskolechef följer upp insatser och åtgärder tillsammans med personal och vårdnadshavare.

12. ANALYS AV KARTLÄGGNING, MÅL OCH FÖREBYGGANDE INSATSER

12.1. UTVÄRDERING/ UPPFÖLJNING

Enkät till vårdnadshavare Ansvar, Mod & Fantasi

Enkäten genomfördes i april 2017. Stenshults medelvärde ligger på 9,2 jämfört med kommunens 8,5.

Förskolan visar ett gott resultat på:

- Mitt barn växer genom att pröva (9,5)
- Mitt barn får utveckla sin kreativitet (9,5)
- Förskolan tar emot mina synpunkter (9,4)
- Det är lätt att framföra synpunkter (9,4)

Utvecklingsmöjligheterna är:

- Förskolan är trygg för mitt barn (8,9)
- Förskolan står för sina löften (8;8)

Personalen genomför reflekterande samtal med barnen om leken.

Stenshult har ett förhållningsätt med närvarande och in lyssnande pedagoger som har givit rika tillfällen att reflekterat med barnen. Förhållningssättet har gjort att pedagogerna har fått en bra uppfattning om hur barnen fungerar i sitt sociala samspel. Vi ser att vi måste fortsätta vårt arbete med att stötta och handleda barnen i sitt samspel med varandra. Vi kommer också att fortsätta med att utveckla barnens delaktighet och inflytande över verksamheten bl.a. genom pedagogisk dokumentation.

Samtal med barnen om trivselregler och strävansmålen i planen.

Vi kommer tillsammans med barnen på olika sätt att diskutera hur vi ska vara mot varandra på förskolan för att uppfylla strävansmålen i vår plan.

Att uttrycka och förstå känslor– utvärdering genomförs med pedagogerna.

Vi har jobbat med detta både i samlingar och vardagsarbetet med barnen. Efter att ha jobbat under en längre tid ser vi att barnen lättare kan prata om känslor vid t.ex en konflikt.

12.2 Analys av insatserna 2016/2017

Pedagogerna på avdelningarna genomför dagliga observationer och reflektioner med barnen kring värdegrundsfrågor.

Pedagogerna har under hösten tillsammans med barnen gjort ett kompitchjärta för tillhörighet och allas lika värde. Under våren har en kompissol och ett kompisträd vuxit fram, ett träd där man får sätta ett löv när man gjort något bra. Barnen uppmuntrar varandra till goda gärningar till både barn och pedagoger. Säger ”det där blir ett löv”

Gränssättning är ett ständigt aktuellt ämne vi får jobba med. Förstärka med rösten, tydlighet med bestämdhet – ej skrika!

Använder ”tummen upp och tummen ner” för att förstärka både positiva och negativa saker.

Stopp handen är väl förankrad hos barn och pedagoger. Vi får respons från föräldrar att ”stopp handen” används hemma.

Planen har presenterats på föräldramöte och föräldrarna har diskuterat i grupper.

12.3 Insatser för läsåret 2017/2018

- Pedagoger och barn gör kriterier tillsammans, där vi pratar hur man ska vara mot varandra, hur är man en bra kompis.
- De yngre barnen gör ”stopp handen”. Ett sätt att hantera känslor för de yngre och visa för varandra. De större gör ”stopp kompis” säger tydligt för att förstärka att de inte vill. Men även påminna om kompisolen och kompisstrådet.
- Fortsätta jobba med att vara närvarande och inlyssnande pedagoger och observera med fokus på: vem blir inte vald, vem har ingen att leka med, vad händer i den fria leken.
- Vid barngenomgångarna tillsammans med chef och specialpedagog går vi igenom barnens välmående och vistelse hos oss.
- Inför barngenomgångarna 2018 och framåt kommer pedagogerna göra en relationsanalys.
- Fortsätta att jobba med barnens delaktighet och möjlighet till att påverka verksamhetens innehåll.
- Vi presenterar planen för föräldrarna på föräldramötet under hösten 2017
- Utvärdering görs i juni/aug 2018 och nya mål för kommande läsår formuleras.

12.4 Förebyggande insatser organisationsnivå

Vårdnadshavare ges möjlighet i utvecklingssamtal att vara delaktiga och påverka planen.

En gång per år erbjuds föräldrarna att besvara Incito enkäten Ansvar Mod& Fantasi

12.5 Förebyggande insatser på grupp- och individnivå

Personal och barn arbetar fram nya gemensamma trivselregler en gång per termin.

Samtal med barnen om strävansmålen i planen.

Aktiva pedagoger, genom observationer och stöd, i barnens fria lek. Utveckla barnens möjlighet till delaktighet och påverkan i leken.

Att aktivt använda Stopphanden, tummen upp och tummen ner och Give me five.

